

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-44>

УДК 379.85

ВІРТУАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ У ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛИНИ

VIRTUAL TOURS – AN INNOVATIVE DIRECTION IN THE TOURIST ACTIVITY OF VOLYN

Лисюк Тетяна Василівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1629-9652>

Терещук Оксана Степанівна

кандидат географічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8131-1270>

Білецький Юрій Валентинович

кандидат біологічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0477-4196>

Lysiuk Tetiana, Tereshchuk Oksana, Biletsky Yuri
Lesya Ukrainka Volyn National University

У статті обґрунтовано та підтверджено роль віртуальних екскурсій як засобу покращення і поживлення туристичної діяльності на Волині, адже впровадження сенсорних заходів у музеях та визначних пам'ятках значно підвищує задоволеність відвідувачів. Визначено, що віртуальні екскурсійні тури стискають враження від подорожі, включаючи лише основні моменти або найцінніші та найцікавіші частини. Наприклад, 2-годинна екскурсія може бути скорочена до кількох хвилин. Проте, віртуальні екскурсії на Волині стають все більш популярними в останні роки, так як технології стають все більш досконалими. Охарактеризовано основні маршрути віртуальних екскурсій Волині і графічно відображено основні визначні пам'ятки. Досліджено, що створення успішного віртуального екскурсійного туру вимагає інноваційного підходу, який дозволяє користувачеві відчувати себе у реальному часі. Важливо надати користувачам достатньо інформації, щоб вони могли зрозуміти те, що бачать, і відчувати зв'язок з реальним світом.

Ключові слова: віртуальні екскурсії, Волинь, екскурсійний туризм, інноваційні технології, онлайн-проекти.

The purpose of the article is to substantiate the peculiarities of virtual tours as an innovative direction in the tourism activity of Volyn, as well as to determine the prospects for online presentation of unique places in the region. In the context of war, the development of virtual sightseeing tourism in the Volyn region is a very relevant topic because, in the current circumstances in Ukraine, it is gaining extraordinary popularity, has a number of attractive features and advantages, namely: minimal expenditure of personal time and money, an alternative to classical excursions in case of inaccessibility of territories and objects, safety. Research methods. In the course of the study, the methods of observation, specific facts, theoretical research, system analysis, comparative, and forecasting were used. The article substantiates the role of virtual tours as a means of improving the tourism activity of Volyn. The introduction of sensory activities in museums and attractions has led to an increase in visitor satisfaction. It has been proven that virtual sightseeing tourism compresses the experience to include only the highlights or best parts. For example, a 2-hour tour can be reduced to a few minutes. It is substantiated that in recent years, virtual tourism in Volyn has become increasingly popular as technologies are becoming more advanced. The main virtual tours of Volyn are identified and the main attractions are graphically presented. However, there are still some challenges that need to be addressed for it to be truly successful. One of the biggest challenges is to create realistic and immersive experiences. It has been researched that to create a successful virtual sightseeing tour, you need an innovative way to make the user feel like they are really there. Another challenge is to provide sufficient information and context for the user. It's important to give the user enough information so that they can understand what they are seeing and how it relates to the real world. Otherwise, they may get lost, or be overwhelmed and abandon the experience entire-

ly. It was determined that through continuous innovation and development, Volyn's virtual tours have the potential to become even better in the future. As more people gain access to virtual reality technologies and developers create more immersive and realistic experiences, virtual sightseeing tourism will only become more popular. The main ways to make virtual tours accessible so that more people can use them are outlined. Thanks to innovative technologies, tourists will be able to visit places all over Volyn, because virtual reality can be extraordinary and evoke great emotions in visitors.

Keywords: virtual tours, Volyn, excursion tourism, innovative technologies, online projects.

Постановка проблеми. Віртуальна екскурсія – це форма організації дозвілля, яка відрізняється від реальної екскурсії тим, що відбувається віртуальне відтворення об'єктів для самостійного спостереження.

Завдяки використанню інноваційних технологій віртуальний екскурсійний туризм має на меті забезпечити такий самий рівень залучення відвідувачів, як і традиційні екскурсії, але без необхідності фізичної присутності чи витрат на авіаквитки та проживання. Світ, в якому ми живемо сьогодні, все більше залежить від інформаційних технологій. Стрімкий розвиток високих технологій спонукає людство йти в ногу з часом, що знаходить своє відображення у народженні різноманітних нових інтернет-проектів. Одним з таких проектів є віртуальні екскурсії, які за останні кілька років стали незамінними засобами презентації для різних культурних та освітніх установ, таких як музеї, бібліотеки і інші заклади.

У зв'язку з війною в Україні, небезпекою перебування в країні та обмеженнями на в'їзд іноземних громадян, віртуальні екскурсії є єдиним телепортом, який дозволяє українцям та іноземцям, які зацікавлені в пізнанні України, відвідувати музеї, виставки, оглянути відомі історичні місця не покидаючи своїх домівок, бомбосховищ чи укриттів.

За таких умов, вельми актуальним питанням сьогодні є розробка інноваційних віртуальних екскурсій, які зацікавлять місцевими маршрутами Волині українців та гостей з-за кордону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

К. О. Верес досліджувала проблеми, пов'язані з інноваційними технологіями екскурсійного супроводу [2], О. В. Коваленко вивчала віртуальні екскурсії як сучасну форму організації навчального процесу [4], О. А. Сущенко, В. В. Кравченко розглядали віртуальні екскурсії як напрям розвитку інформатизації туристичних підприємств [6] та багато інших авторів досліджували означену проблему.

Формулювання цілей статті. Обґрунтувати особливості віртуальних турів як інноваційного напрямку туристичної діяльності на Волині та визначити перспективи онлайн-презентації унікальних пам'яток регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мати Волинь – так називають цю землю з повагою і трепетом починаючи ще з V століття нашої ери. Це край щедрих лісів, озер, врожаїв, унікальних пам'яток культури, сакральних місць, міфів, легенд, а головне, прекрасних людей, які щиро шанують і люблять свою землю. Саме місцеві жителі можуть закохати у Волинь по-особливому, розповідаючи дуже цікаві історії про свій рідний край.

Віртуальний тур – це імітація існуючого місця, що зазвичай складається з серії відео, нерухомих зображень або 360-градусних зображень [4].

Однією з основних технологій, що використовуються у віртуальному туризмі, є віртуальна реальність (VR) і 360-градусні зображення. VR – це технологія занурення, яка дозволяє користувачам взаємодіяти з цифровим середовищем у спосіб, який відчувається як реальний. Користувачі можуть досліджувати віртуальні напрямки так, ніби вони там перебувають [6].

Ще одна технологія, яка використовується у віртуальних подорожах, – це 360-градусні камери. Ці камери знімають зображення в усіх напрямках, дозволяючи користувачам досліджувати пам'ятку в панорамному ракурсі. Ця технологія особливо корисна для створення віртуальних турів такими місцями, як музеї, галереї та історичні пам'ятки. Крім VR і 360-градусних камер, для віртуальних екскурсій використовуються й інші технології. До них належить доповнена реальність (AR), яка накладається на цифрові зображення.

Також можна використовувати інші мультимедійні елементи, такі як звукові ефекти, музика та дикторський текст. Термін «віртуальна екскурсія» зазвичай використовується для опису різноманітних медіа та фото зображень. Панорама являє собою безперервний вид, оскільки це серія фото або панорамне відео. Однак, терміни «панорамна екскурсія» і «віртуальна екскурсія» насамперед стосуються віртуальних турів, створених за допомогою камери. Такий віртуальний тур складається з декількох фото, зроблених з однієї

точки зору. Камера та об'єктів обертаються навколо точки за об'єктивом, куди падає світло. Відеотур – це повноцінне відео певної локації. На відміну від статичного віртуального туру, відеотур слідує за локацією лінійно. Місце знімається відеокамерою зі швидкістю пішохода, постійно переходячи з однієї точки в іншу. Віртуальні 3D-тури можна створювати за допомогою технології 3D-реконструкції [2; 8]. Для того, щоб забезпечити ефективність і прибутковість індустрії туристичних послуг, важливо бути в курсі всіх сучасних тенденцій і новітніх розробок, йти в ногу з часом.

Метою створення віртуальних екскурсій на Волині є:

– інформування та ознайомлення, тобто реалізація цього завдання дозволяє презентувати не лише відкриті виставки, а й, наприклад, музейні колекції, що зберігаються у фондосховищах;

– освітньо-культурна, яка надає можливість розширити діапазон візуального сприйняття об'єктів, що демонструються на екскурсіях та в подорожах;

– соціально-психологічна реабілітація, яка може відволікти увагу від негативних новин і подій та уможливити приємне спілкування між учасниками віртуальних турів [1].

На Волині вже створені віртуальні тури, які вражають своєю унікальністю, новизною, багатогранністю та оригінальністю (табл. 1). Однак, у майбутньому планується створення нових віртуальних турів. Віртуальні туристичні маршрути здебільшого використовуються як інструмент промоції.

Зараз цифровий туризм дуже популярний. В Україні це також можливість презентувати зруйновані війною пам'ятки архітектури чи рекреаційні зони. Практика показала, що такі проекти дуже важливі з точки зору доступності, адже продуктом можуть користуватися люди з обмеженими фізичними можливостями. На Волині вже є 13 оцифрованих пам'яток (рис. 1).

Це Луцьке підземелля, Луцький замок, Олицький замок, Колегіальний костел Святої Трійці, Олика, Національний парк «Прип'ять-Стохід», В'їзна брама садиби XVIII ст. Любешів, озеро Світязь, Маневицький краєзнавчий

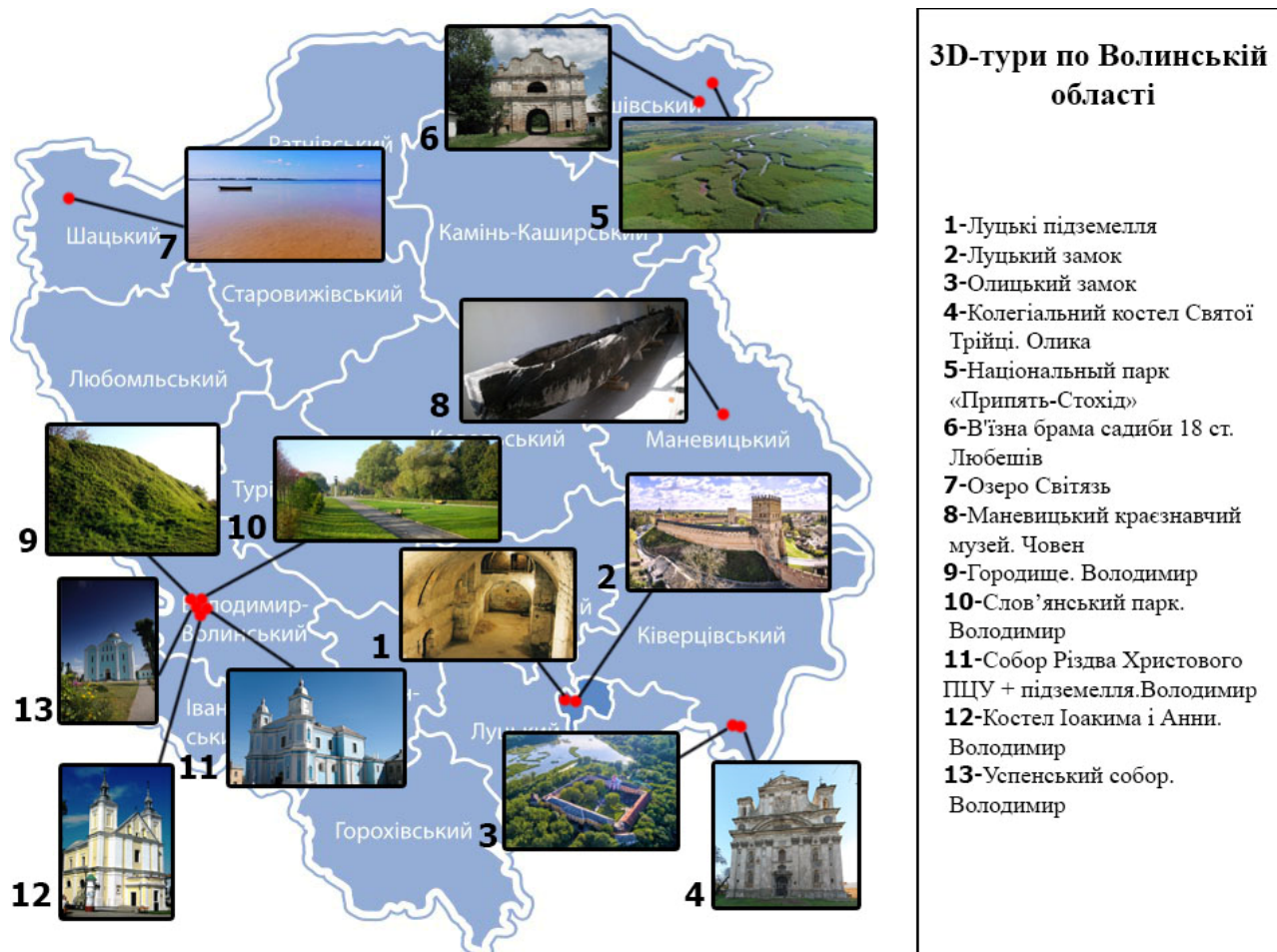

Рис. 1. Оцифровані пам'ятки Волині

музей імені. Човен, Городище. Володимир. Слов'янський парк. Володимир, Собор Різдва Христового ПЦУ + підземелля. Володимир, Костел Іоакима і Анни. Володимир, Успенський кафедральний собор. Володимир [3].

Віртуальні екскурсії Волині охоплюють широкий спектр цифрових реальностей, включаючи віртуальну реальність, змішану реальність і доповнену реальність. Насправді, віртуальна діяльність виходить далеко за межі досяжності індустрії екскурсійного туризму. Адже, багато людей навіть купують нерухомість не бачивши її наживо, вважаючи, що віртуального туру буде достатньо. Люди відвідують музеї з віртуальними екскурсіями, а освітяни використовують віртуальну реальність, щоб покращити освітній досвід своїх здобувачів. Віртуальна реальність стала частиною повсякденного життя. Усі віртуальні екскурсії по Волині є безкоштовними для перегляду (табл. 1).

На сучасному етапі представники влади, бізнесу, туристичної індустрії, освітяни, гіді та екскурсіводи Волині вивчають можливість подальшого оцифрування пам'яток, визначних місць та рекреаційних зон. Це абсолютно необхідно для відновлення відвідуваності та представлення Волині на міжнародних виставках. Туристи матимуть більше можливостей відвідати унікальні пам'ятки онлайн, дізнатися більше про них і проявити більше інтересу до запланованих поїздок. Туристична галузь робить все можливе, щоб продемонструвати унікальні пам'ятки регіону онлайн.

Давні городища та археологічні пам'ятки розкидані по всій Волині. Тут відбувалися дуже важливі події під час національно-визвольної війни Богдана Хмельницького. Окремою історичною гордістю Волині є замок Любарта, а місць, які мають історичне значення, є тут повсюди. Тому для відвідувачів буде дуже цікаво організувати свій вільний час віртуально, по-особливому, адже можна помилуватися численними річками та озерами Волині (на жаль, під час війни наживо це зробити неможливо, адже багато мальовничих куточків місцевості заміновані), прогулятися спеціальними велосипедними маршрутами, або навіть організувати віртуальний екстремальний піший похід і надовго запам'ятати свою онлайн-мандрівку. Природна краса місцевості невимовна і природа щедро обдарувала Волинь великою кількістю по-справжньому чудових місць, тому і не дивно, що сюди приїжджають ті, хто любить відпочивати на лоні природи. Іноді навіть серце перестає битися, а душа наповнюється дивовижним відчуттям спокою і гармонії. Саме в цьому куточку Батьківщини особливо багато святих місць. Для тих, хто звик давати відпочинок своїй душі, у межах Волині є багато місць, які містять унікальну енергетику, де можна не тільки сховатися від сторонніх очей, але й повністю відсторонитися від шуму і метушні. Волинь, мабуть, один з найкрасивіших і духовно багатих регіонів. Тут багато аматорського життя, багато пізнавальних і дуже цікавих музеїв [5].

Тому, окрім вже представлених віртуальних екскурсій, найближчим часом з'явиться нова

Таблиця 1

Віртуальні екскурсії Волині

1.	Луцькі підземелля	https://goo.gl/maps/LD5pK596AqAxNwU2E9
2.	Луцький замок	https://goo.gl/maps/JYTMpCGUhC6LxdpR9
3.	Олицький замок	https://goo.gl/maps/8uUAYbGcoBmRfktD9
4.	Колегіальний костел Святої Трійці. Олика	https://goo.gl/maps/iss1aKmNL3z9tagN7
5.	Національний парк «Прип'ять-Стохід»	https://goo.gl/maps/Rfts1tiauMZdpdEe8
6.	В'їзна брама садиби XVIII ст. Любешів	https://goo.gl/maps/pJ5BEbJN1XGuAR859
7.	Озеро Світязь	https://goo.gl/maps/rFxafJBcoXFWWKQS6
8.	Маневицький краєзнавчий музей. Човен	https://goo.gl/maps/3s6FY9XKfEZrJbNR8
9.	Городище. Володимир	https://goo.gl/maps/umPwtuWwgG4nyqGt9
10.	Слов'янський парк Володимир	https://goo.gl/maps/2tp8bgJqQ77qAM5v9
11.	Собор Різдва Христового + підземелля. Володимир	https://goo.gl/maps/wjY9GRVdtGk9koZ
12.	Костел Іоакима та Анни. Володимир	https://goo.gl/maps/kZAHmu6ZmpbYSe5Z9
13.	Успенський собор. Володимир	https://goo.gl/maps/SwV127ZQLQbJdZ116

програма онлайн-екскурсій найважливішими та найкрасивішими місцями Волині, фольклорними фестивалями, святами та ін. Здійснюючи віртуальну подорож Волиню, можна дізнатися, що саме тут Іван Федоров завершив свою першу друковану книгу. Це батьківщина Лесі Українки і інших видатних постатей. Тут знаходиться Світязь, найглибше озеро Європи та найвідоміша копальня бурштину.

На Волині планують більш складні форми віртуальних екскурсій, включаючи занурення в навколишнє середовище за допомогою гарнітур або симуляторів. Користувачі зможуть відчувати ширший спектр відчуттів, таких як рух (наприклад, у симуляторі американських гірок), дотик (наприклад, вода, що бризкає на користувача) і запах.

На даному етапі використання віртуальної реальності стає все більш популярним як доповнення до фізичного досвіду екскурсійного туру. У майбутньому Волинь може поєднати фізичні та віртуальні атракції. Планується, що всі музеї також доповнять свої виставки віртуальними презентаціями та заходами, так як це роблять кращі музеї світу [7].

Висновки. Отже, віртуальні екскурсії є одним з багатьох ключів до сталого розвитку туризму Волині і можливістю відновити безпрецедентні часи. Демонстрація всього, що може запропонувати віртуальний об'єкт – це чудовий спосіб надихнути ентузіазм до «звичайних» подорожей і зберегти дестинацію

живою, коли відвідувачі зможуть знову поїхати у відпустку.

Віртуальні тури отримали визнання як спосіб для готелів і туристичних атракцій підкреслити нематеріальні переваги свого розташування, створити особливе відчуття місця і привернути увагу мандрівників, які інакше б не знали про них. Справжня краса віртуальних екскурсій полягає в тому, що ми можемо безпечно і ефективно доторкнутися до історії Волині. Люди, що знаходяться далеко один від одного, можуть зазирнути один одному в очі і обмінятися історіями, культурами та ідеями.

За можливості створювати різні типи віртуальної реальності, можна персоналізувати послугу для різних типів відвідувачів. Необхідно створити кілька програм, а віртуальні події продавати за допомогою спеціальних пакетів, контент-маркетингу та цільових розсилок.

Майбутнє створення унікальних віртуальних екскурсій Волині не повинно обмежуватися традиційною перспективою. Існує потреба у застосуванні інноваційних та передових технологій у віртуальних турах, які дозволять відвідувачам здійснити політ на повітряній кулі, поплавати в озері, не намокнувши, покататися на лижах, посидіти біля каміна в холі готелю або пройти лісом. Додавши ці враження, туристи зможуть отримати унікальні враження, та замінити «реальну» подорож, яка з тих чи інших причин неможлива.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Волинь унікальна. URL: <http://tourism.volyn.ua/ua/Events.html> (дата звернення: 03.06.2023).
2. Верес К. О. Інноваційні технології в екскурсійному супроводі. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/17392/3/Innovative%20technology%20of%20excurtion%20accompanied.pdf> (дата звернення: 03.06.2023).
3. Екскурсійний супровід, промоційні та сувенірні продукти: як впродовж року працював Центр туристичної інформації та послуг. URL: <https://www.lutskrada.gov.ua/publications/ekskursiinyi-suprovid-romotsiini-zakhody-ta-suvenirna-produktsiia-ia-k-vpovovzh-roku-pratsiuvav-tsentur-turystychnoi-informatsii-ta-posluh> (дата звернення: 03.06.2023).
4. Коваленко О. В. Використання віртуальних екскурсій як сучасних форм організації навчального процесу. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/9/part_1/22.pdf (дата звернення: 03.06.2023).
5. Музеї онлайн. URL: <http://incognita.day.kyiv.ua/infographics> (дата звернення: 03.06.2023).
6. Сущенко О. А., Кравченко В. В. Становлення віртуального туризму як напряму розвитку інформатизації діяльності туристичного підприємства. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kgm_tech_2018_140_6 (дата звернення: 03.06.2023).
7. Кращі музеї, куди можна потрапити онлайн. URL: <https://34travel.me/post/online-museums> (дата звернення: 03.06.2023)
8. Сервіс Google Arts and Culture. URL: <https://artsandculture.google.com/> (дата звернення: 03.06.2023).

REFERENCES:

1. Volyn is unique (2022). Available at: <http://tourism.volyn.ua/ua/Events.html> (accessed 03 Jun 2023).
2. Veres K. O. Innovatsiini tekhnolohii v ekskursionomu suprovodi [Innovative technologies in excursion accom-paniment]. Available at: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/17392/3/Innovative%20techno-log%20of%20excurtion%20accompanied.pdf> (accessed 03 Jun 2023).
3. Ekskursiinyi suprovid, promotsiini zakhody ta suvenirna produktsiia: yak vpodovzh roku pratsiuvav Tsentri turystychnoi informatsii ta posluh [Excursion support, promotional and souvenir products: how the Tourist Information and Services Center worked throughout the year]. Available at: <https://www.lutskrada.gov.ua/publications/ekskursiinyi-suprovid-promotsiini-zakhody-ta-suvenirna-produktsiia-iak-vpodovzh-roku-pratsiuvav-tsentri-turystychnoi-informatsii-ta-posluh> (accessed 03 Jun 2023).
4. Kovalenko O.V. Vykorystannia virtualnykh ekskursii yak suchasnykh form orhanizatsii navchalnoho protsesu [Using of virtual tours as modern forms of organization of the educational process]. Available at: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/9/part_1/22.pdf (accessed 03 Jun 2023).
5. Muzei online [Museums online]. Available at: <http://incognita.day.kyiv.ua/infohraphics> (accessed 03 Jun 2023).
6. Sushchenko O.A., Kravchenko V.V. Stanovlennia virtualnoho turyzmu yak napriamu rozvytku informatyzatsii diialnosti turystychnoho pidpriemstva [Formation of virtual tourism as a direction of development of informatization of activity of the tourist enterprise]. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kgm_tech_2018_140_6 (accessed 03 Jun 2023).
7. Krashchi muzei, kudy mozhna potrapyty online [The best museums where you can get online]. Available at: <https://34travel.me/post/online-museums> (accessed 03 Jun 2023).
8. Servis Google Arts and Culture [Google Arts and Culture service]. Available at: <https://artsandculture.google.com/> (accessed 03 Jun 2023).